

TEKST 6: Ibn Ishaq og Ibn Sa'd: – aftalerne ved al-Aqaba

- 5 *Ibn Ishaq (ca. 704-767) var arabisk historiker og skrev en biografi (sira) om profeten Muhammed, Sirat Rasul Allah ("Guds sendebuds liv"). Dette værk er en central kilde til islams tidlige historie og Muhammeds liv. Ibn Sa'd (784-845) var ligeledes historiker og forfattede et omfattende værk (Kitab al-Tabaqat al-Kabir) om store muslimske personligheder, herunder profeten Muhammed.*

[Ibn Ishaq:]

- 10 I det følgende år [621] deltog tolv hjælpere¹ i markedsdagene² og mødtes ved al-'Aqaba³. Dette var den første Aqaba-møde, hvor de afgav 'kvindeløftet' til budbringeren.⁴ Det var før pligten til at føre krig blev pålagt på dem. [...]

- 15 Yazid b. Abu Habib [...] fortalte mig: "Jeg var til stede ved det første Aqaba-møde. Der var tolv af os, og vi forpligtede os selv i forhold til budbringeren efter kvinders skik, og det var før krig blev indskærpet. Forpligtelsen lød på, at vi ikke skulle forbinde Gud med noget⁵, at vi ikke måtte stjæle, vi skal ikke måtte begå hor eller dræbe vores afkom og vi ikke måtte bagtale vores naboer; vi måtte desuden ikke være ham [budbringeren] ulydige i det, der var retfærdigt. Hvis vi opfyldte dette, ville Paradis være vores, men hvis vi begik nogen af disse synder, var det op til Gud at straffe eller tilgive alt efter det, der behagede ham."⁶

- 20 Al-Zuhri [...] fortalte [...]: "Vi aflagde budbringeren et løfte om, at vi ikke ville forbinde noget med Gud, ikke stjæle, ikke begå hor, ikke dræbe vores afkom, ikke bagtale vores nabo, ikke være ham ulydig i det, der var ret, og hvis vi opfyldte dette ville paradiset blive vores, og hvis vi begik nogen af disse synder, ville vi blive straffet i denne verden, og det ville tjene som soning. Og hvis synden forblev skjult indtil Dommedag, så ville det være op til Gud at afgøre, om han ville straffe eller tilgive."

- 25 Da disse mænd drog derfra, sendte budbringeren Mus'ab b. `Umayr b. Hashim b. `Abdu Manaf med dem og pålagde ham at læse Koranen for dem og lære dem islam og give dem undervisning angående religion. I Medina blev Mus'ab kaldt 'Læseren'; han boede hos As'ad b. Zurara. 'Asim bin Umar fortalte mig, at han plejede at lede bønnen, fordi Aus og Khazradj⁷ ikke kunne udholde at se nogen af deres rivaler føre an. [...]

- 30 Ka'b b. Malik sagde [...] "Så drog vi på valfart⁸ og enedes om, at mødes med budbringeren ved al-'Aqaba. [...] Vi sov den nat blandt vore folk fra karavanen. Da en tredjedel af natten var gået, listede vi stille som sandhøns af sted til vores aftale med budbringeren i kløften ved al-'Aqaba. Der var 73 mænd med og to af vores kvinder [...] Vi samledes i en hulvej og ventede på budbringeren, indtil han kom med sin onkel al-'Abbas, der på daværende tidspunkt var en polyteist. Men han ønskede at være til stede ved sin nevøs forhandlinger og se til, at han fik en fast

¹ *Hjælpere*: al-ansar – betegnelse for Muhammeds støtter i Medina

² *Markedsdagene*: dvs. valfartsfesten i Mekka

³ *Al-'Aqaba*: en stejl bjergskrænt, der fører til Mina mellem Mekka og Arafat

⁴ *Kvindeløftet*: dvs. et løfte, der ikke indebærer pligt til at føre krig for profeten. I modsætning til 'mandeløftet', der aflagdes året efter i 622, se nedenfor.

⁵ Dvs. et forbud vendt mod den ældre arabiske religion og polyteisme.

⁶ Jf. Sura 17,23ff; 60,12

⁷ *Aus (ausiterne) og Khazradj (khazradjiterne)*: de to rivaliserende arabiske stammer i Medina

⁸ År 622, hvor det andet Aqaba-møde afholdes og 'mandeløftet' om krigsførelse indgås.

- garanti. Da han satte sig ned, var han den første, der talte og han sagde: "O folk i al-Khazradj (araberne brugte udtrykket til at dække både Khazradj og Aus). I ved, hvilken position Muhammad har blandt os. Vi har beskyttet ham mod vores egne folk, der tror, som vi gør om ham. Han bor med ære og i sikkerhed blandt sit folk, men han vil henvende sig til jer og slutte sig til jer. Hvis I mener, at I kan være tro mod det, I har lovet ham og beskytte ham mod hans modstandere, så påtag jer den byrde, I har forpligtet jer til. Men hvis I tror, at I vil forråde og forlade ham, efter han er gået over til jer, så forlad ham nu. For han er sikker, hvor han er." Vi svarede: "Vi har hørt, hvad du siger. Tal du, O budbringer, og vælg for dig selv og din Herre, hvad du ønsker."
- 10 Budbringeren talte og reciterede Koranen og kaldte folk til Gud og roste islam og sagde så: "Jeg modtager jeres troskab på det grundlag, at I beskytter mig, som I ville beskytte jeres kvinder og børn." Al-Bara tog hans hånd og sagde: "Ved Ham, der har sendt dig med sandheden, vi vil beskytte dig, som vi beskytter vores kvinder. Vi aflægger troskab og vi er mænd af krig, der besidder våben, som er blevet videregivet fra far til søn." Mens al-Bara talte, afbrød Abu'l-
- 15 Haytham b. al-Tayyihan ham og sagde: "O budbringer, vi har troskabsbånd med andre mænd (han mente jøderne⁹), og hvis vi skiller os af med dem, så vender du måske tilbage til dit folk og forlader os, når vi har gjort det og når Gud har givet dig sejr?"¹⁰ Budbringeren smilede og sagde: "Nej, blod er blod - og blod, der ikke skal undgældes, er blod, der ikke skal undgældes.¹¹ Jeg er af jer og I er af mig. Jeg vil føre krig mod dem, der fører krig mod jer og holde fred med dem, der holder fred med jer." Ka'b fortsatte: "Profeten sagde:" Bring mig tolv ledere, så de kan tage ansvaret for deres folks anliggender." De lod ni fra Khazradj og tre fra Aus træde frem. [...]
- 20 `Asim b. `Umar b. Qatada fortalte mig, at da folket samlede sig for at give deres troskab til budbringeren, sagde [Muhammeds onkel] al-'Abbas b. `Ubada b. Nadla al-Ansari, bror til B. Salim b. `Auf: "O, mænd af Khazradj, er I klar over, hvad I forpligter jer til ved at love jeres støtte til denne mand? Det er at føre krig mod alle og enhver. Hvis I tror, at I vil opgive ham, hvis I mister jeres ejendom og hvis jeres adel bliver dræbt, så gør det nu, for det ville bringe skam over jer i denne verden og den næste (hvis I gjorde det senere), men hvis I mener, at I vil være standhaftige, selv hvis I mister jeres ejendom og jeres adel bliver dræbt, så tag ham, for ved Gud det vil gavne jer i denne verden og den næste." De sagde, at de ville acceptere budbringeren på disse betingelser. Men de spurgte, hvad de ville få til gengæld for deres loyalitet, og budbringeren lovede dem Paradis. De sagde: "Ræk din hånd frem". Og da han gjorde det, gav de deres ord. [...]
- 30 Ma'bad b. Kab fortalte mig [...], at al-Bara var den første [til at aflægge sin ed] og folket fulgte ham. Da vi havde afgivet vores løfte, råbte Satan fra toppen af al-'Aqaba med den mest gennemtrængende stemme, jeg nogensinde har hørt, "O I folk, der ligger i teltene ved Mina¹², tag fat i den nederdrægtige¹³ og de frafaldne, der er med ham, for de er gået sammen for at føre krig mod jer!" Budbringeren sagde: "Det er bjergets Izb. Det er Azyabs søn.¹⁴ Kan du høre, O Guds

⁹ Der var tre jødiske stammer i Medina - *Qainuqa, Nadir og Quraiza*

¹⁰ Især Aus-stammen var allierede med jøderne, mens andre af Medinas arabere ifølge Ibn Ishaq frygtede, at Muhammed var den profet jøderne ventede sig (Messias). De frygtede derfor, at Muhammed ville slutte sig til jøderne mod dem, hvorfor de ville komme jøderne i forkøbet og selv indgå en alliance med Muhammed.

¹¹ Dvs. han påtager sig pligten til blodhævn, der påhviler begge parter.

¹² Hentydning til de mange valfartende på vej til Mekka

¹³ *Den nederdrægtige*: 'Mudhammam' – sandsynligvis et krænkende ordspil på navnet Muhammed

¹⁴ Hentydning til bjergets ånd (djinn)

fjende, jeg sværger, jeg vil gøre en ende på dig!”

- Derefter bad budbringeren dem om sprede sig og gå tilbage til deres karavaner, og al-`Abbas b. `Ubada sagde: ”Ved Gud, hvis du ønsker det, vil vi overfalde de mennesker i Mina i morgen med vore sværd.” Han svarede: ”Vi er ikke blevet befalet at gøre det. Men gå tilbage til din karavane.” Så vi gik tilbage til vores senge og sov indtil morgenen.
- 5

[*Ibn Sa`d:*]

- 10 [As`ad sagde til medinenserne:] Ved jeres hyldning af Muhammed forpligter I jer til at bekæmpe arabere og ikke-arabere, djinn`er og mennesker, indtil I har fordrevet dem.

J. M. Rosenløv: *Islam – Grundlæggelsen og den tidligste ekspansion* (2013)

- 15 [Ibn Ishaq: *Sirat Rasul Allah*, her efter A. Guillaume: *The Life of Muhammad*. Oxford [1955] 2009, afs.288, 289f., 295-287, 299-300 (s.198f., 203-205). Ibn Sa`d: *Kitab al-Tabaqat al-Kubir*, her efter F. Buhl [1903] (1998) s.306, note 124]